

memo

aan de gemeenteraad
onderwerp Uitkomsten evaluatie vuurwerkvrije zone en resultaten onderzoeken

van het college van burgemeester en wethouders
afdeling Veiligheid en wijken
telefoon 0182-588233
datum 2 april 2019

memo

Met dit memo informeert het college u zoals toegezegd over de ervaringen die zijn opgedaan met de vrijwillige vuurwerkvrije zone rondom Ruitersclub Bloemendaal en Dierenopvangcentrum Gouda, de resultaten van de Stadspeiling 2018 en het jongerenonderzoek dat is uitgevoerd onder Gouwenaars in de leeftijdscategorie 12-18 jaar. Dit memo bevat daarnaast een voorstel voor een werkwijze voor het opzetten van vuurwerkvrije zones voor de komende jaarwisseling (2019-2020). Het uitgangspunt hierbij is dat bewoners zelf hiervoor het initiatief kunnen nemen. Een concept stappenplan (bijlage 1) met hierin de door de initiatiefnemers te doorlopen stappen is als bijlage bij dit memo gevoegd.

Aanleiding

Op 4 juni 2018 heeft er een verkenning 'vuurwerkvrije zones' plaatsgevonden in de gemeenteraad. Er is toen gesproken over vuurwerkvrije zones en een vuurwerkshow. De raadsessie was tweeledig met veel ruimte voor vragen en discussie. Tijdens de raadsessie heeft de portefeuillehouder toegezegd om u in september 2018 te informeren over de manier waarop het college om zal gaan met de mogelijkheden voor een vuurwerkvrije zone c.q. vuurwerkshow.

Op 20 september 2018 heeft u de hierboven genoemde memo ontvangen waarin aangegeven staat hoe het college 'vuurwerkvrije zones en vuurwerkshow' wil toepassen in Gouda. Dit memo, met een voorstel voor een pilot met een vrijwillige vuurwerkvrije zone, is op 10 oktober 2018 besproken in de raad.

Opzet en evaluatie vrijwillige vuurwerkvrije zone

Op 16 november 2018 hebben alle inwoners van het geselecteerde gebied rondom de dierenorganisaties een brief ontvangen, met daarin een link naar een digitale vragenlijst, waarin de bewoners werden bevraagd of ze de vrijwillige vuurwerkvrije zone willen ondersteunen. Er is een ruim gebied geselecteerd. Van de 365 huishoudens hebben er 142 gereageerd. Dat is een respons van 39% en dit mag gezien worden als een goede respons in vergelijking met andere gemeentelijke onderzoeken. Van de respondenten was 77% niet van plan vuurwerk af te steken, 13% wel en 11% weet het nog niet. Verder geeft 91% van de respondenten aan voor een vuurwerkvrije zone te zijn en 9% is tegen (1% weet het niet). (zie bijlage 2: 'rapport draagvlakpeiling vuurwerkvrije zone').

Op 17 december 2018 hebben alle huishoudens een brief ontvangen waarin werd aangegeven dat de vrijwillige vuurwerkvrije zone door zou gaan, naar aanleiding van de uitkomsten van de peiling. Bij deze brief zat ook een raamposter die bewoners achter hun raam konden plakken (om aandacht te vestigen op de vuurwerkvrije zone).

Op 16 januari 2019 heeft hetzelfde aantal huishoudens een brief ontvangen met daarin een link naar een digitale vragenlijst om de ervaringen met de vuurwerkvrije zone te bevragen. In totaal hebben er 55 mensen gereageerd, dat is een fors lagere respons van 15%.

Stadstoezicht

De handhavers van Stadstoezicht hebben in de laatste dagen van het jaar vaker door de wijk gesurveilleerd. Zij hebben aangegeven dat het rustig was in de betreffende buurt.

Dierenorganisaties

De dierenorganisaties hebben aangegeven dat de vuurwerkvrije zone voor hen heeft geholpen en meer effect heeft gehad dan van tevoren gedacht. In de aanloop naar de jaarwisseling toe was het al een stuk rustiger dan voorgaande jaren.

Terugkoppeling onderzoeken (Stadspeiling 2018 en jongeren onderzoek 12 – 18 jaar)

Stadspeiling 2018

De Stadspeiling is een jaarlijks onderzoek gericht op de leefbaarheid in Gouda. Dit onderzoek is in oktober/november 2018 uitgevoerd. In 2018 zijn er 4 vragen over vuurwerk opgenomen in dit onderzoek. Ruim 2000 inwoners van Gouda deden mee aan dit onderzoek.

- Ruim de helft van de respondenten (52%) geeft aan met de jaarwisseling van 2017 geen last te hebben gehad van vuurwerk. 36% heeft hier wel in meer of mindere mate last van gehad (13% = 23%).
- 52% verwacht dat een professionele vuurwerkshow kan helpen om de overlast door vuurwerk elders in de stad te verminderen, 32% verwacht dit effect juist niet en 17% weet dit niet. Naarmate men meer last heeft gehad van vuurwerk bij de laatste jaarwisseling verwachten meer respondenten een positief effect van een centrale vuurwerkshow.
- 42% van de respondenten reageert positief op het instellen van een vuurwerkvrije zone, 16% wil juist geen vuurwerkvrije zone. Een groot deel (42%) reageert neutraal in die zin dat het hen niet uitmaakt. Ook hier hangen de resultaten weer samen met de mate waarin men bij de laatste jaarwisseling last heeft gehad van vuurwerk.
- Voorstanders van een vuurwerkvrije zone hebben tevens kunnen aangeven welke locatie zij dan vuurwerkvrij zouden willen hebben. In totaal hebben 654 mensen een locatie-aanduiding gegeven. Deze resultaten staan in de memo 'vuurwerk in Gouda'.
- Over het instellen van een vuurwerkvrije zone in de gehele stad zijn de meningen meer uitgesproken; 51% is voorstander en 22% is tegenstander (27% is neutraal). Ook hier reageren meer respondenten positief naarmate men meer last heeft gehad van vuurwerk bij de vorige jaarwisseling.

Jongerenonderzoek

Er is een onderzoek uitgevoerd onder jongeren in Gouda naar hun mening over vuurwerkvrije zones en een centrale vuurwerkshow in Gouda. Er hebben 734 jongeren tussen de 12 en 18 jaar uit Gouda meegedaan met het onderzoek, zij zijn via de Goudse middelbare scholen benaderd. Hieronder zijn de uitkomsten van dit onderzoek weergegeven.

- 40% van de jongeren staan negatief tegenover het idee van vuurwerkvrije zones in Gouda, 25% is voorstander en 35% maakt het niet uit.
- Aan degenen die een voorstander van een vuurwerkvrije zone zijn, is gevraagd op welke locatie zij dan een vuurwerkvrije zone zouden willen. Ongeveer de helft (52%) van hen geeft aan dit niet te weten, 48% noemt een locatie. Genoemd zijn:
 - binnenstad / centrum / winkelgebieden
 - scholen
 - kinderboerderij, dierenasiel en manege
 - woonwijken
 - zorgcentra, senioren woningen
- Een groot deel (57%) van de jongeren denkt dat een professionele vuurwerkshow niet zal helpen om de overlast op andere plekken in de stad te verminderen. 28% denkt dat dit wel zal helpen. Voorstanders van een vuurwerkvrije zone zijn positiever over het effect van een vuurwerkshow; 51% denkt dat dit overlast zal verminderen. Bij tegenstanders van een vuurwerkvrije zone is dit percentage slechts 13%.
- Tot slot is het idee voorgelegd van een centrale, professionele vuurwerkshow in combinatie met de rest van Gouda vuurwerkvrij. Het is duidelijk dat dit idee niet aanslaat bij de jongeren; 80% vindt dit een slecht plan. Slecht 10% vindt dit een prima idee. Ook hier weer een duidelijk verschil tussen de voor- en tegenstanders van een vuurwerkvrije zone; van de voorstanders vindt 53% dit een slecht plan (31% vindt het een prima idee) van de tegenstanders geeft bijna iedereen (98%) aan dat dit een slecht plan is.

Voor gedetailleerde informatie m.b.t. de resultaten van de onderzoeken, verwijs ik u naar bijgevoegde *'bijlage 3; resultaten vuurwerk onderzoeken Gouda'*.

Voorstel werkwijze vuurwerkvrije zones 2019 – 2020¹

Gelet op de brede draagvlak onder de bewoners voor de vuurwerkvrije zone, de uitkomsten van de evaluatie en de terugkoppeling van de dierenorganisaties, is de pilot geslaagd te noemen. Echter, de resultaten uit de Stadspeiling en het jongerenonderzoek geven aan dat het niet eenvoudig is om iedereen tevreden te stellen. De Gouvenaars zijn verdeeld in hun mening over vuurwerk. De een vindt het prachtig om naar te kijken of om zelf af te steken, de ander ervaart er overlast van of vreest voor het welzijn van zijn of haar (huis)dier. Ook voor het kabinet gaat op dit moment een landelijk verbod te ver, aldus minister Grapperhaus (Justitie). Minister Ferdinand Grapperhaus en staatssecretaris Stientje van Veldhoven (Infrastructuur en Waterstaat) willen dit alleen overwegen als blijkt dat andere maatregelen niet werken. Er zijn te veel Nederlanders die lol beleven aan vuurwerk, vindt de regering.

Op basis van ervaringen en uitkomsten van de onderzoeken, is het voorstel om de pilot met vrijwillige vuurwerkvrije zones te verbreden naar andere delen van Gouda. Het college moedigt hiermee de bewoners aan om afspraken met elkaar te maken over het afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling. De eerste vijftien initiatiefnemers die kunnen aantonen dat er in hun buurt voldoende draagvlak is voor een vuurwerkvrije zone, kunnen bij de gemeente borden en posters aanvragen om op te hangen in hun straat, buurt, park of buurt. De voorwaarden om door de gemeente gefaciliteerd te worden bij het instellen van een vuurwerkvrije zone, worden momenteel nader uitgewerkt in een stappenplan (bijgevoegd een eerste concept). Ook voor de gemeentelijke organisatie en de hulpdiensten is het werken met vuurwerkvrije zones een proef. Als er in de loop van 2019 blijkt dat er te veel animo is om nog goed te kunnen faciliteren (draagvlak check, borden en posters, toezicht), zullen we wellicht moeten bekijken of er een keuze moet worden gemaakt tussen de verschillende gebieden. Maar op dit moment gaan we er niet van uit dat er op meer dan vijftien plekken in de stad initiatieven zullen ontstaan.

Het college ziet vuurwerkvrije zones bij uitstek als een burgerinitiatief. Het college wil de Goudse inwoners die behoefte hebben aan een vuurwerkvrije zone faciliteren bij hun initiatieven, zonder deze zones op te leggen. Het succes van de initiatieven hangt af van de bewoners zelf: zij zullen met elkaar het gesprek aan moeten gaan om te zien of er voldoende draagvlak is voor een vrijwillige vuurwerkvrije zone en elkaar eventueel aan moeten spreken als er toch vuurwerk wordt afgestoken. Uiteraard zullen politie en Stadtoezicht in de aanloop naar oud en nieuw waar mogelijk mensen vriendelijk vragen om de vuurwerkvrije zone te respecteren. De politie ondersteunt het initiatief maar belangrijk is wel om hierbij te vermelden dat politie en Stadtoezicht niet handhavend kunnen optreden tijdens de uren dat het afsteken van vuurwerk volgens de geldende regels is toegestaan.

¹ Na de jaarwisseling zal deze werkwijze geëvalueerd worden.